

по нѣколко листовѣ, па и цѣлж книгж, безъ да можтъ да кажжтъ отъ венчко-то изговорено нито единчж разумнж рѣчь. За да быж ся упазилы училища-та отъ досегашный механизъмъ, и за да бы ся оздравила въ тѣхъ практичность въ прѣдаваніе-то, трѣбва за всякога да ся отврѣли оня лошъ обичай на ученіе-то отъ готовы отговори, а вмѣсто това да ся напишжтъ за ученицы-ты въ училища-та всичкы науки въ слогъ приказливъ, нъ така разумливъ, что-то да можтъ дѣтца-та да го разумѣвать лесно. Наистинж че съ това много ще ся уголѣми трудъ-тъ на учители-ты, зачто тога не щжтъ можтъ да ся помагать отъ пò-врядны-ты си ученицы а щжтъ бжджтъ принудени да работять всичко сами; ала съ това ще ся уници и оня мжченъ а бесполезенъ механизмъ, па и всичкы науки, что щжтъ да гы изучвать дѣтца-та така, щжтъ имъ останжтъ за всякога въ память-тж и щжтъ станжтъ истинска тѣхна свойщина. При това трѣбва да ся избычян и онова брѣзо четеніе, на кое-то до сега ся гядаше много; зачто дѣтца-та отъ брѣзо четеніе нѣмать кога да мыслятъ за онова, что-то четжтъ, та така ся навикнжтъ на четеніе безъ мысленіе и разумѣваніе: спорядъ това и безъ никаквж ползж.

7) Прѣдмѣти-ти на ученіе-то трѣбва сгодно да ся подѣлятъ по чиновѣ-ты на ученицы-ты. Въ това досега много ся е грѣшило. Вмѣсто да ся разывахж и усъврѣшявахж въ пò-горни-ты чиновѣ изучены-ты науки у пò-долни-ты чиновѣ, караше ся напрѣдъ и напрѣдъ тако рѣчи безъ никаквж связь съ онова, что-то ся учило напрѣдъ. — Исключеніе въ това сж само нѣкон прѣдмѣти. — Оттова ся случваше, та дѣтца-та съ прѣхожданіе въ пò-горень чинъ веднага да заборавають онова, что-то сж учили прѣди малко у долни-ты чиновѣ. Намѣсто това, мыслж, че бы было много полезно да ся раздѣлятъ прѣдмѣти-ти въ училища-та както ся каза въ 5 §.

Отъ всичкы тыя прѣдмѣты да ся състави и за всякой единъ до 3-ій чинъ да ся напише по еднж книжкж. Отъ тыя книжки да ся изучвать най-напрѣдъ пò-ядры-ты поеми (понятія) на тыя прѣдмѣты. Въ иджщый пò-горень чинъ да ся повтори сжще-то, что-то и у прѣдній, нъ пò-пространно, у иджщый еще пò-пространно и т. н. до 4-ый и 5-ый чиновѣ, у кон-то да ся продлжжять и изучвать прѣдмѣти-ти назначени за 5-ый чинъ на съврѣшены учебници. Таково